

Trước những thắc mắc về đề xuất thu phí sử dụng đường bộ cao tốc do nhà nước đầu tư, Bộ Tài chính cho biết, hiện nay số thu từ phí sử dụng đường bộ (theo đầu phương tiện) rất thấp, chỉ đáp ứng khoảng 35 - 40% nhu cầu tối thiểu cho hoạt động bảo trì đường bộ.

Hàng năm ngân sách cấp khoảng 4.000 tỷ đồng bảo trì hệ thống đường bộ do nhà nước quản lý. Ảnh: TL.

Ngân sách cấp từ 3.000 - 4.000 tỷ đồng/năm bảo trì đường bộ

Bộ Tài chính đã trình Chính phủ dự thảo nghị quyết của Ủy ban Thường vụ Quốc hội về thu phí sử dụng đường bộ cao tốc do Nhà nước đầu tư gồm các đoạn: TP. Hồ Chí Minh - Trung Lương; La Sơn - Túy Loan (Thừa Thiên Huế); Nội Bài - Nhật Tân (Hà Nội) và 8 đoạn cao tốc Bắc - Nam đang thi công.

Liên quan đề xuất này, hiện có nhiều ý kiến khác nhau. Phía người dân thắc mắc, hiện tại doanh nghiệp và người dân lưu hành xe đã phải nộp các khoản phí bảo trì đường bộ, thuế bảo vệ môi trường qua xăng dầu. Liệu việc thu phí này có đảm bảo hài hòa lợi ích?

Bộ Tài chính cho biết, Danh mục phí, lệ phí ban hành kèm theo Luật Phí và lệ phí đã quy định “Phí sử dụng đường bộ” (trong đó có đường cao tốc) là phí thuộc lĩnh vực giao thông vận tải.

Hiện nay, số thu từ phí sử dụng đường bộ (theo đầu phương tiện) rất thấp, chỉ đáp ứng khoảng 35 - 40% nhu cầu tối thiểu cho hoạt động bảo trì đường bộ, do đó dẫn đến tình trạng chất lượng đường xuống cấp nhanh chóng, ảnh hưởng đến hoạt động đi lại của người dân và gây mất an toàn cho người tham gia giao thông.

Con số do Bộ Tài chính cung cấp cho thấy, hàng năm, ngân sách nhà nước còn phải cấp bổ sung từ 3.000 - 4.000 tỷ đồng cho công tác bảo trì hệ thống đường bộ do nhà nước quản lý.

Vì vậy, theo Bộ Tài chính, cần phải nghiên cứu để có các cơ chế phù hợp nhằm bổ sung nguồn thu để đáp ứng nhu cầu bảo trì đường bộ, phát triển hệ thống đường cao tốc.

Đề xuất cơ chế thu phí vào dự thảo Luật Giao thông đường bộ

Thời gian qua, Đảng, Nhà nước đã ban hành nhiều chủ trương, chính sách nhằm huy động, khơi thông nguồn lực cho phát triển kết cấu hạ tầng. Theo đó, tại Nghị quyết số 13-NQ/TW ngày 16/01/2012 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XI về xây dựng kết cấu hạ tầng đồng bộ nhằm đưa nước ta cơ bản trở thành nước công nghiệp theo hướng hiện đại vào năm 2020, đã nêu: Sửa đổi, bổ sung các quy định về chính sách hỗ trợ tài chính, thuế, giá, phí, lệ phí, nhượng quyền... để tăng tính thương mại của dự án và sự đóng góp của người sử dụng.

Tại Nghị quyết số 52/2017/QH14 ngày 22/11/2017 của Quốc hội về chủ trương đầu tư dự án xây dựng một số đoạn đường bộ cao tốc trên tuyến Bắc - Nam, phía Đông giai đoạn 2017-2020, đã giao Chính phủ: Đối với những dự án thành phần sử dụng toàn bộ vốn đầu tư công, nghiên cứu, áp dụng phương án thu giá dịch vụ hợp lý để thu hồi vốn đầu tư của Nhà nước.

Quyết định số 326/QĐ-TTg ngày 01/3/2016 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Quy hoạch phát triển mạng

đường bộ cao tốc Việt Nam đến năm 2020 và tầm nhìn đến năm 2030 cũng nêu rõ: Huy động tối đa mọi nguồn lực trong và ngoài nước để đầu tư phát triển mạng lưới đường bộ cao tốc dưới nhiều hình thức.

Theo Bộ Tài chính, căn cứ các quy định nêu trên, việc đề xuất thu phí sử dụng đường bộ cao tốc để huy động nguồn lực của xã hội nhằm phát triển kết cấu hạ tầng kinh tế, xã hội đồng bộ, toàn diện là cần thiết và có cơ sở pháp lý. Qua đó, tạo thêm nguồn lực cho nhà nước tiếp tục đầu tư các dự án đường cao tốc theo mục tiêu đề ra, đảm bảo nguyên tắc bù đắp các chi phí cần thiết như trả nợ vốn vay, duy tu, bảo dưỡng.

Được biết, ngày 30/3/2021, Văn phòng Chính phủ có Thông báo số 67/TB-VPCP về Kết luận của Thủ tướng Chính phủ Nguyễn Xuân Phúc về dự thảo Nghị quyết của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định phí dịch vụ sử dụng đường cao tốc thông qua trạm thu phí trên đường cao tốc do Nhà nước đầu tư.

Theo đó giao: Bộ Giao thông vận tải chủ trì, phối hợp với Bộ Tài chính và các cơ quan liên quan nghiên cứu, tiếp thu đề xuất về cơ chế thu phí, hoàn thiện Dự án Luật Giao thông đường bộ. Trong đó có nội dung về cơ chế thu phí dịch vụ sử dụng đường cao tốc thông qua trạm thu phí trên đường cao tốc do Nhà nước đầu tư. Tại văn bản này cũng nêu rõ, các đơn vị đề xuất cơ chế phải đảm bảo tính thống nhất, đồng bộ và phù hợp với hệ thống pháp luật hiện hành.

Thực hiện chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ, Bộ Tài chính đang nghiên cứu và phối hợp với Bộ Giao thông vận tải để đề xuất cơ chế thu phí dịch vụ sử dụng đường cao tốc vào dự thảo Luật Giao thông đường bộ./.

Tác giả: Minh Anh

Trang tin tức Tổng cục đường bộ